

ODTAJNĚNÉ!

FEDERALNÍ MINISTERSTVO VNITRA

Organizační a vnitřní správa
Právní odbor - dokumentace

PŘÍSNĚ TAJNÉ

*Ochrana sovětských vojsk
Kontrarozvědná práce
Směrnice*

*č.j. KM-3067/1972
w d a s
11.10.1971*

ROZKAZ

MINISTRA VNITRA

Výtisk č. 1 (1)

ČESKOSLOVENSKÉ SOCIALISTICKÉ REPUBLIKY

Ročník 1972

V Praze dne 4. dubna 1972

Číslo 15

Změna podle RMV ČSSR č. 6/1983.

ODTAJNĚNÉ

Směrnice o kontrarozvědném zabezpečení sovětských vojsk dočasně dislokovaných na území Československé socialistické republiky a o zásadách součinnosti se Zvláštním odborem Výboru pro státní bezpečnost při Radě ministrů SSSR u Střední skupiny vojsk

V souladu se Smlouvou mezi vládou ČSSR a vládou SSSR o podmínkách dočasného pobytu sovětských vojsk na území ČSSR a Smlouvou o poskytování vzájemné právní pomoci ve věcech spojených s dočasným pobytem sovětských vojsk na území ČSSR provádějí operativní útvary Státní bezpečnosti společná opatření se Zvláštním odborem VSB při Radě ministrů SSSR u Střední skupiny vojsk ke kontrarozvědnému zabezpečení sovětských vojsk.

Rozvědky a další nepřátelská centra kapitalistických států i antisocialistické živly projevují neustálý zájem o sovětská vojska a stupňují rozvědnou, podvratnou a jinou nepřátelskou činnost proti nim. V dosavadní kontrarozvědné ochraně sovětských vojsk se vedle kladných výsledků projevují některé nedostatky ve vzájemné součinnosti a v řadě případů není dosahováno odpovídajících výsledků v boji proti podvratné činnosti protivníka.

Ke zkvalitnění kontrarozvědné ochrany Střední skupiny sovětských vojsk, zvýšení její efektivity a k prohloubení vzájemné spolupráce mezi kontrarozvědnými útvary Státní bezpečnosti a útvary Zvláštního odboru Výboru pro státní bezpečnost při Radě ministrů SSSR

v y d á v á m

v příloze tohoto rozkazu "Směrnice o kontrarozvědném zabezpečení sovětských vojsk dočasně dislokovaných na území ČSSR a o zásadách součinnosti se Zvláštním odborem Výboru pro státní bezpečnost při Radě ministrů SSSR u Střední skupiny vojsk";

u k l á d á m

náčelníkům II. a III. správy FMV a náčelníkům správ Státní bezpečnosti

seznámit se směrnici v potřebném rozsahu své podřízené, kteří se podílejí na plnění úkolů vyplývajících z těchto směrnice a zajistit jejich dodržování;

z r u š u j i

RMV ČSR č. 46/1969

RMV SSR č. 27/1969

RN FSZS č. 1/1969

RN HS StB ČSR č. 1/1970

RN HS StB SSR č. 30/1970.

finální provedení!

Tento rozkaz nabývá účinnosti dnem 1. května 1972.

Čj. OS-0014/13-1/1972

Ministr vnitra ČSSR:

Ing. Radko K a s k a , CSc., v. r.

Obdrží:M, N, určené součásti FMV,
HS StB v SSR, S StB,
náčelníci KS SNENa vědomí:

MV ČSR, MV SSR

Z á z n a m

S rozkazem byli seznámeni (dne - kým): _____

Opatření učiněná k provedení rozkazu: _____

Kontrolou pověřen: _____

Datum: _____ Podpis náčelníka: _____

S m ě r n i c e

o kontrarozvědném zabezpečení sovětských vojsk dočasně dislokovaných na území ČSSR a o zásadách součinnosti čs. kontrarozvědky se Zvláštním odborem Výboru pro státní bezpečnost při Radě ministrů SSSR u Střední skupiny vojsk

Čl. 1

Úvodní ustanovení

/1/ Kontrarozvědnou ochranu Střední skupiny sovětských vojsk a jejich vojenských objektů (dále jen "sovětská vojska") zabezpečují ve vymezeném rozsahu II. a III. správa FMV a správy Státní bezpečnosti v krajích. Přitom spolupracují se Zvláštním odborem Výboru státní bezpečnosti při Radě ministrů SSSR (dále jen "ZO VSB").

/2/ Tuto kontrarozvědnou ochranu řídí a za vnější kontrarozvědné zabezpečení sovětských vojsk odpovídá II. správa FMV. III. správa FMV se na této ochraně aktivně podílí v místech společné dislokace sovětských a československých vojsk a v mezích těchto směrnic za ni odpovídá.

/3/ Útvary Státní bezpečnosti využívají ke kontrarozvědné ochraně sovětských vojsk potřebných agenturně operativních prostředků v civilním přílehlém prostředí stálých posádek sovětských vojsk, zvláště v místech navštěvovaných diplomaty a cizinci z kapitalistických států a v místech, kde se soustřeďují protisocialisticky zaměřené osoby.

Čl. 2

Úkoly čs. kontrarozvědky

Čs. kontrarozvědka plní při kontrarozvědném zabezpečení sovětských vojsk zejména tyto úkoly:

- a/ odhaluje činnost nepřátelských rozvědek, nepřátelské agentury a všech protisocialistických živlů namířenou proti sovětským vojskům;
- b/ odhaluje v rozsahu své působnosti trestnou činnost zaměřenou proti sovětským vojskům, rozpracovává osoby z ní podezřelé a s přihlédnutím k operativním zájmům je předává orgánům příslušným k zahájení trestního stíhání;
- c/ důsledně prověřuje získané signály o vyzvědačství a jiných trestných činech ve své působnosti, které mají vztah k objektům sovětských vojsk;

- d/ provádí aktivní opatření proti ideologické diverzi nepřítele, odhaluje a maří nepřátelskou propagandu, zejména sionistické a nacionalistické projevy zaměřené proti sovětským vojskům a zabránuje nepřátelskému ovlivňování sovětských vojáků (včetně případů, kdy jsou tito získáváni k útěku do ciziny);
- e/ aktivními opatřeními předchází a zabránuje vizuální a radiotechnické rozvědce prováděné diplomaty a pracovníky zastupitelských úřadů kapitalistických států, jinými cizinci i nepřátelskou agenturou z řad čs. občanů. Přitom dále
1. hlásí příjezd těchto osob do míst dislokace sovětských vojsk tak, aby byly včas informovány příslušné územní útvary Státní bezpečnosti, II. správa FMV i příslušné orgány ZO VSB,
 2. dokumentuje a v případech operativní účelnosti i zadržuje osoby provádějící tuto trestnou činnost,
 3. po dohodě s útvary ZO VSB zabezpečuje u vybraných objektů opatření na přístupových cestách nebo prostorech k zabránění a ztížení této nepřátelské činnosti (např. vybudováním záta-rasů, umístěním dopravních značek, změnami dopravního režimu, zřízením pozorovacích bodů apod.);
- f/ společně s útvary ZO VSB vyhledává možnosti k pronikání do agenturních sítí a rozvědných orgánů nepřítele za účelem zjištění a zmaření jejich záměrů a cílů. Při plnění tohoto úkolu přísně respektuje zásady stanovené pro zpravodajskou činnost v zahraničí;
- g/ provádí při vnější ochraně objektů opatření proti možnému úniku utajovaných skutečností, zejména služebního a státního tajemství z objektů sovětských vojsk a vytváří podmínky k ochraně utajovaných skutečností, zejména v místech styku osob příslušejících k sovětským vojskům s civilním obyvatelstvem. Důsledně rozpracovává civilní osoby podezřelé ze styku se zahraničními nepřátelskými centry či rozvědkami kapitalistických států a osoby s aktivními styky s kapitalistickým zahraničím i osoby vyjíždějící do kapitalistických států, které se snaží navazovat styky s příslušníky sovětských vojsk;
- h/ provádí prověrku osob přijímaných nebo určovaných na práce v objektech sovětských vojsk s výjimkou sovětských občanů a občanských pracovníků vojenské správy. Zabránuje, aby se na práce v objektech sovětských vojsk dostaly osoby se zápornými politickými postoji nebo morálně narušené, anebo vyjíždějící či trvale udržující styky do kapitalistického zahraničí, jakož i osoby ze státobezpečnostního hlediska jinak závadové. Prověrky čs. občanů pracujících v objektech sovětských vojsk obnovuje každý rok. Při následném získání kompromitujících materiálů k těmto osobám neprodleně informuje příslušné náčelníky útvarů ZO VSB;
- ch/ organizuje agenturně operativní opatření v podnicích, které mají pracovní styky se sovětskými vojsky při zajišťování výstavby, zásobování a materiálně technického zabezpečení.

Čl. 3

Úkoly II. správy FMV

II. správa FMV řídí opatření čs. kontrarozvědky proti nepřátelské činnosti cizinců, bezdomovců a čs. státních občanů, která směřuje proti sovětským vojskům. Přitom úzce spolupracuje s III. správou FMV a se ZO VSB.

II. správa FMV dále provádí v potřebném rozsahu i opatření uvedená v čl. 2.

Čl. 4

Úkoly III. správy FMV

/1/ Vojenská kontrarozvědka provádí prověrku všech osob, které jsou přijímány do pracovního poměru občanského pracovníka Československé lidové armády zařazeného u útvarů Střední skupiny vojsk, a to i v místech, kde se přímo nepodílí na vlastní kontrarozvědné ochraně sovětských vojsk.

Prověrky těchto osob obnovuje každým rokem; při následném získání kompromitujících materiálů k těmto osobám neprodleně informuje o získaných poznatcích příslušné náčelníky ZO VSB.

/2/ Vojenská kontrarozvědka koordinuje na základě požadavků ZO VSB organizaci kontrarozvědného zabezpečení vojenských cvičení ústředně řízených buď samostatně velením Střední skupiny sovětských vojsk nebo společně s velením Československé lidové armády. Tyto úkoly plní v úzké součinnosti s II. správou FMV a územními utvary Státní bezpečnosti.

/3/ Vojenská kontrarozvědka se podílí na kontrarozvědném zabezpečení vojenských cvičení útvarů a svazků Střední skupiny sovětských vojsk místního charakteru, kterých se zúčastňují vojska Československé lidové armády.

/4/ V místech společných posádek československých a sovětských vojsk se vojenská kontrarozvědka po dohodě s příslušnými utvary Státní bezpečnosti podílí na vnější ochraně sovětských vojsk účelným využíváním vlastních agenturně operativních prostředků.

/5/ Vojenská kontrarozvědka spolupracuje s územními utvary Státní bezpečnosti při zajišťování bezpečnosti přepravy vojenských nákladů pro sovětská vojska.

/6/ Všechny důležité poznatky, zejména o zadržení osob, podezřelé činnosti nebo zájmu pracovníků zastupitelských úřadů kapitalistických států nebo jiných osob, se vztahem k sovětským vojenským objektům a útvarům, včetně poznatků o vizuální rozvědce, předkládají utvary vojenské kontrarozvědky III. správě FMV. Informace o vizuální rozvědce předává cestou příslušných teritoriálních orgánů čs. kontrarozvědky II. správě FMV.

Čl. 5

Úkoly správ Státní bezpečnosti

/1/ Správy Státní bezpečnosti provádějí kontrarozvědná opatření k ochraně sovětských vojsk v mezích své působnosti a podle pokynů II. správy FMV.

/2/ Správy Státní bezpečnosti koordinují organizaci kontrarozvědného zabezpečení vojenských cvičení místního charakteru, kterých se neúčastní vojska Československé lidové armády; spolupůsobí při kontrarozvědne ochraně vojenských cvičení ústředně řízených velením Střední skupiny sovětských vojsk samostatně nebo společně s velením Československé lidové armády.

/3/ Všechny důležité poznatky, zejména o zadržení osob, podezřelé činnosti nebo zájmu pracovníků zastupitelských úřadů kapitalistických států nebo cizinců a čs. občanů, se vztahem k sovětským vojenským objektům a útvarům, včetně poznatků o vizuální rozvědce, předávají útvary Státní bezpečnosti ihned II. správě FMV. Současně tyto poznatky předávají příslušnému útvaru ZO VSB, který za objekt odpovídá.

Čl. 6

Zásady součinnosti čs. kontrarozvědky s ZO VSB

/1/ Útvary Státní bezpečnosti průběžně informují orgány ZO VSB o operativní situaci v místech stálých posádek a místech pobytu příslušníků sovětských vojsk a o konkrétních zájmech a záměrech nepřátelských rozvědek o sovětská vojska. V případech emigrace čs. občanů informovaných o sovětských vojskách informují ZO VSB o stupni znalosti těchto osob o sovětských vojskách a o stycích s jejich příslušníky.

Stanoví formu a způsob využití prostředků agenturně operativní práce v místech stálých posádek sovětských vojsk, případně i v jiných místech podle konkrétních potřeb.

/2/ Útvary čs. kontrarozvědky po vzájemné dohodě s útvary ZO VSB organizují společná opatření proti nepřátelským rozvědkám a ke kontrole a dokumentaci činnosti osob rozpracovaných pro podezření z nepřátelské činnosti.

/3/ Potřebné informace o plánovaných a připravovaných vojenských akcích předávají čs. kontrarozvědce a vojenské kontrarozvědce na příslušných stupních útvary ZO VSB.

/4/ Čs. kontrarozvědne orgány samostatně nerozpracovávají osoby příslušející k sovětským vojskům a členy jejich rodin; o všech poznatcích k nim získaných budou informovat příslušné orgány ZO VSB.

Obdobně orgány ZO VSB samostatně nerozpracovávají čs. občany; získané signály o podezřelém chování nebo činnosti jednotlivých čs. občanů budou písemně nebo v osobním jednání bez uvedení pramene předávat příslušným čs. orgánům.

Zadrží-li čs. kontrarozvědka osoby příslušející k sovětským vojskům nebo členy jejich rodin při spáchání trestného činu, přečinu a přestupku na území ČSSR, postupuje podle čl. 9 Dohody mezi vládou ČSSR a vládou SSSR o poskytování vzájemné právní pomoci ve věcech spojených s pobytem sovětských vojsk na území ČSSR (RMV ČSSR č. 8/1969).

Zadrží-li orgány ZO VSB osoby provádějící trestnou činnost, s výjimkou osob příslušejících k sovětským vojskům, předají je orgánům čs. kontrarozvědky, které ve spolupráci se ZO VSB a podle podmínek i za účasti čs. vojenské kontrarozvědky zajistí provedení dokumentace, jakož i dalších potřebných opatření.

/5/ K operativním otázkám se provádějí společné porady, jichž se zpravidla účastní z československé strany představitelé čs. kontrarozvědky a vojenské kontrarozvědky.

/6/ Na společných poradách se zástupci ZO VSB se projednávají otázky týkající se operativních zájmů obou stran při kontrarozvědném zabezpečování sovětských vojsk, zejména:

- a/ o zjištěných zájmech protivníka a jejich agentury o objekty vyčleněné pro sovětská vojska, o osoby zařazené na práce v těchto objektech nebo žijící v jim přilehlém prostředí, jejichž činnost a styky zakládají podezření z vyzvědačství, o rozvědné, případně jiné podvratné činnosti diplomatů a cizinců z kapitalistických států směřující proti sovětským vojskům;
- b/ o existenci jednotlivých osob, ilegálních skupin nebo organizací provádějících nebo připravujících podvratnou činnost proti sovětským vojskům v civilním přilehlém prostředí a jejich případném spojení s rozvědnými nebo propagačními centry protivníka, jakož i jejich stycích s příslušníky sovětských vojsk;
- c/ o všech případech výskytu a činnosti vyzvědačských a ilegálních radiostanic, zhotovování a rozšiřování letáků a jiných ilegálních tiskovin zaměřených proti sovětským vojskům v místech jejich dislokace;
- d/ o diverzních, teroristických a jiných záměrech protivníka, o případech krádeží zbraní, munice, trhavín, jakož i poznatkách o přípravě těchto činů směřujících proti sovětským vojskům.

/7/ Operativní porady s představiteli ZO VSB se konají:

- a/ na stupni II. a III. správy FMV zpravidla jedenkrát za rok;
- b/ na stupni správ Státní bezpečnosti, správy vojenské kontrarozvědky a odborů vojenské kontrarozvědky jedenkrát za půl roku;
- c/ na stupni oddělení Státní bezpečnosti a oddělení vojenské kontrarozvědky průběžně a operativně.

Čl. 7

Závěrečná ustanovení

/1/ Součinnostní jednání se ZO VSB za účasti představitelů Výboru pro státní bezpečnost při Radě ministrů SSSR působících při FMV přísluší vedení II. a III. správy FMV a jimi pověřeným pracovníkům, pokud si je nevyhradí vyšší funkcionáři FMV.

/2/ Součinnostní jednání s orgány ZO VSB na stupni správ Státní bezpečnosti, oddělení Státní bezpečnosti, správy, odboru a oddělení vojenské kontrarozvědky přísluší výhradně vedení těchto útvarů a jimi pověřeným pracovníkům.

/3/ Všechny problémy zásadního charakteru při státobezpečnostní ochraně sovětských vojsk se řeší podle potřeby na poradách odpovědných zástupců útvarů Státní bezpečnosti.

/4/ Vyžaduje-li důležitý operativní zájem předání dílčích údajů vojenského charakteru o sovětských vojskách rozvědným orgánům protivníka, může být toto opatření uskutečněno po souhlasu II. nebo III. správy FMV a příslušných sovětských orgánů ZO VSB. V těchto případech zajišťuje III. správa FMV k předávaným poznatkům průběžné stanovisko Generálního štábu Československé lidové armády.

/5/ Pátrání po neznámých sovětských vojácích, zaměstnancích a členech jejich rodin se provádí podle ustanovení NMV ČSSR č. 3/1970 o pátrání po osobách příslušejících k sovětským vojskům a členech jejich rodin, po věcech odcizených ke škodě sovětských vojsk nebo těchto osob a věcech ztracených těmito osobami.

x x x